Interreg

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

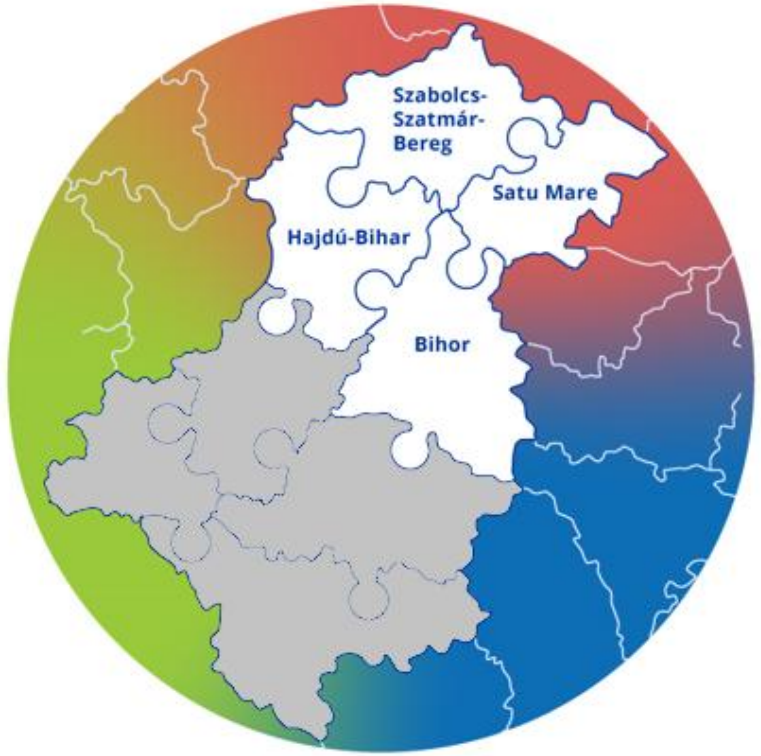
România - Magyarország

GOVERNMENT OF ROMANIA

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

INSPIRE

Improving **N**etworks and **S**ervices to **P**romote
Innovative and **R**esilient **E**ntrepreneurship

Helyszín: Nyíregyháza & Oradea
Vállalkozói ismeretek workshop

interreg-rohu.eu

1
Vállalkozói mentalitás
2
Termék & szolgáltatás fejlesztés
3
Marketing és ügyfélszerzés
4
Emberi erőforrás és csapatépítés
5
Pénzügyi tervezés
6
Adminisztrációs útmutató
7
Prezentációs és pitch technikák
PROFIT
☺

Kérdések, amelyekre megpróbálunk válaszolni

1. Hogyan *alapít*hatok vállalkozást Magyarországon/Romániában?
2. Milyen *jogi formák* léteznek, és melyiket válasszam?
3. Mit kell tudnom az *adózás*ról?

(0. lépés: Mindenképpen konzultálj egy könyvelővel vagy adótanácsadóval – a legtöbb kereskedelmi kamara kínál releváns tanácsadási szolgáltatást.)

A legegyszerűbb mód:

Egyéni vállalkozás (EV)

- ❑ Gyors és ingyenes ügyintézés
- ❑ Kiváló kezdőknek és azoknak, akiknek nincs magas indulótőkéje
- ❑ Korlátlan szabadság… és felelősség, azaz a kötelezettségek teljesítéséért a teljes vagyonoddal felelsz (szemben például a Kft.-vel, ami egy **k**orlátolt **f**elelősségű **t**ársaság)
- ❑ Rendelkezned kell az adott tevékenységhez szükséges képesítéssel (a követelményeket **ITT** ellenőrizheted)
- ❑ Rugalmasság – bármikor átválthatsz egy másik formára (vagy szüneteltetheted/leállíthatod a tevékenységedet)

Hogyan kezdj bele?

- Online vagy személyes **regisztráció** (ha személyesen teszed meg, akkor is szükséged lesz egy online fiókra: **Ügyfélkapu+**)
  - **Személyes adatok** megadása
  - Bejegyzendő ”iroda” **hely**ének azonosítása (ha nem a te tulajdonodban van, akkor a tulajdonos írásos hozzájárulásához lesz szükséged)
  - **Tevékenységi kör(ök)** megjelölése – ellenőrizd, hogy a törvény előír-e kötelező képesítést (ha igen, és nem rendelkezel vele, nem indíthatsz egyéni vállalkozást, vagy szükséged lesz egy megfelelő képesítéssel rendelkező alkalmazottra)
  - (Jelentős!) döntés az **adózás**ról

Hogyan (ne) fizess adót?

Alanyi adómentes (AAM) lehetsz, ha...

- ❑ Nem tervezel nagyobb beruházást,
- ❑ **Kisebb bevétel**lel számolsz (évi 12 millió Ft alatt),
- ❑ **Magánszemélyek a fő ügyfeleid**, és
- ❑ A tevékenységed nem túl költséges.
- ❑ Ezenkívül **bizonyos tevékenységek törvényileg mentesülnek az ÁFA alól** (pl. biztosítási tevékenység, egészségügy, oktatás egyes típusai).

Ebben az esetben nem kell áfát fizetned (kivéve, ha túlléped az éves jövedelemhatárt), de az áfa levonására sem vagy jogosult a költségeidből.

Hogyan fizess adót?

Ha adót kell fizetned, több lehetőség közül választhatsz. Ha **minden ügyfeled magánszemély**, akkor választhatod a **havi fix összegű adófizetés**t (KATA).

- ❑ Éves jövedelemkorlát: 18 millió Ft
- ❑ Havi fix befizetés: 50 000 Ft (hátrány: ezt a befizetést akkor is meg kell tenned, ha az adott hónapban nincs jövedelmed)

A folyamatos önellenőrzés létfontosságú! Ha túlléped a limitet, 40%-os adót kell fizetned.

*Példa: 2024. március 1-jén indul a vállalkozásod – 10 hónap van az év végéig, tehát a felső limit 18M/12*10 = 15 millió Ft. Ha ez alatt vagy, akkor minden hónapban csak az 50 000 Ft-ot fizeted. Ha azonban 16 millió Ft-od lesz, akkor további 400 000 Ft-ot fizetsz ((16M-15M)*0,4).*

Pro tipp: Ha március 29-én regisztrálod a vállalkozásodat, akkor is ki kell fizetned a márciusi 50 000 forintot, ezért **jobb, ha a hónap elején regisztrálsz**.

Hogyan fizess adót?

Mi a helyzet, ha nem vagy KATÁ-s?

1. opció: **Vállalkozói jövedelemadó** (az SZJA szabályok alapján)

- ❑ A teljes munkaidős vállalkozók kötelesek havonta megfizetni a minimális járulékot, ami kb. 140 000 Ft, míg a részmunkaidős vállalkozók csak az év végi nyereség után adóznak (lásd alább).
- ❑ *Határidő:* év vége
- ❑ *Összeg:* nyereség 9%-a + az adózás utáni nyereség osztalékadója (15% SZJA, 13% szociális hozzájárulási adó – az utóbbinál van egy felső határ, amely felett már nem kell fizetni)

Hogyan fizess adót?

Mi a helyzet, ha nem vagy KATÁ-s?

2. opció: **Átalányadó**

- A jövedelem bizonyos fix százaléka az adó alapja – ez a tevékenységtől függ, de **általában 60% körül van** (lásd a vonatkozó **TÖRVÉNY** 50-56. paragrafusát)
- Főállású vállalkozók: van egy minimum összeg – ha a jövedelem kevesebb, mint a minimálbér, akkor is az alapján kell fizetni
- *Határidő:* folyamatosan fizetve év közben
- *Összeg:* 15% SZJA, 18,5% társadalombiztosítási adó, 13% szociális hozzájárulás adó

Pro tipp: Az 1. opció előnyösebb a részmunkaidős vállalkozók számára, mert itt járulékot kell fizetniük (hasonlóan a teljes munkaidős vállalkozókhoz). Be lett vezetve viszont egy adómentes sáv, ami kedvező lehet az alacsony jövedelmű részmunkaidős vállalkozók számára. **KALKULÁTOR**

Egyéb (kötelező) regisztrációk

Kereskedelmi és Iparkamara

- ❑ (Online) regisztráció a régió Kereskedelmi és Iparkamarájánál
- ❑ *Határidő:* a vállalkozás regisztrációját követő 5 napon belül
- ❑ *Összeg:* 5 000 Ft évente (az adott évre azonnal, utána pedig minden évben március 31-ig fizetendő)

Helyi önkormányzat

- ❑ Ez az **iparűzési adó** miatt fontos.
  - ❑ 1. opció: Minden év május 31-ig (az előző évről) beadott adóbevallás alapján
  - ❑ 2. opció: Egyszerűsített adózás KATÁ-soknak
    - ❑ Két egyenlő részletben kell befizetni (márc. 15-ig és szept. 15-ig)
    - ❑ (Törvényi) alap: 2,5 millió Ft

További **teendők**

- Céges **bankszámla** – kötelező (kivéve AAM státusz esetén) a regisztrációtól számított **15 napon belül**
  - Ha ezt elmulasztod – és így nem egy erre a célra létrehozott számlán kezeled a vállalkozásod pénzügyeit –, komoly büntetésre számíthatsz!
- Számlázni kézi számlatömbön is lehet, de minden számláról kötelező adatokat szolgáltatni a NAV-nak → egyszerűbb, ha számlázóprogramot használsz (pl. **Számlázz.hu**, **Billingo**)

Egyéb vállalkozási formák

- **Bt.** (**B**etéti **t**ársaság) vagy **Kkt.** (**K**öz**k**ereseti **t**ársaság)
  - **Két tag** szükséges – az egyik a teljes vagyonával felel a cég tartozásaiért, míg a másik azzal a vagyonnal, amennyit befektetett
    - Kkt. esetén mindegyik tag a teljes vagyonával felel
  - Jó választás családi vállalkozások számára, illetve ahol alacsony a tőkeigény (mivel nincs minimum törzstőke) és a kockázat is
  - Hátrány: **szükséged lesz egy ügyvédre** a megalapításhoz, **illetve** (nagy valószínűséggel) **egy könyvelőre** is + nem tudod szüneteltetni a tevékenységet, valamint a megszüntetés is bonyolultabb, mint egy egyéni vállalkozásnál

Egyéb vállalkozási formák

- **Kft.** – **K**orlátolt **f**elelősségű **t**ársaság
  - Általában **üzleti partneri alap**on alakul – a tulajdonosoknak kizárólag a befektetett tőke erejéig van vagyoni felelősségük
  - Nagyobb indulóköltség és beruházás szükséges hozzá, valamint **nagyobb forgalom**ra is lehet számítani
    - A nyereség **kivehető osztalékként**, de különböző célokra **tartalékolhatják** is
  - **Minden** (alapítás, szüneteltetés, megszüntetés) **pénzbe kerül**
  - Nincs lehetőség KATÁ-ra – **könyvelő** igénybevétele elengedhetetlen

Adózás egy Bt. esetében

- **Társasági adó** (TAO)
  - Hasonló az 1. opcióhoz (8. dia) DE a tulajdonosoknak itt van választási lehetőségük – az egyéni vállalkozóknak minden nyereséget ki kell venniük, és a kapcsolódó %-ot adóként kell befizetniük, míg egy Bt. tulajdonosai dönthetnek úgy, hogy tartalékolják a pénzt (nem veszik ki osztalékként)
- **Kisvállalati adó** (KIVA)
  - 10%, a 9%-os adó + a 13%-os szociális hozzájárulási adó helyett → a jelentős bérköltségekkel rendelkezők nagyobb összegeket takaríthatnak meg

Egy könyvelővel való konzultáció még fontosabb ebben a két esetben!

Egy KATÁ-s EV példája – költségek

- ❑ Egyéni vállalkozás alapítása – ingyenes (nagyrészt online)
- ❑ Kamarai tagdíj – 5 000 Ft évente
- ❑ Iparűzési adó – 50 000 Ft évente (2,5 millió Ft 2%-a)
- ❑ Bankszámla – AAM esetén nem szükséges, egyébként függ a szolgáltató banktól és az ott elérhető számlacsomagoktól
- ❑ Adó: 50 000 Ft havonta
- ❑ Könyvelő: 30-50 000 Ft havonta (nem kötelező, de különösen az elején ajánlott)
- ❑ Számlázóprogram: a szolgáltatótól függ (akár ingyenes is lehet)

Hogyan alapíthatok vállalkozást Romániában?

Az ötlettől a jogi formáig mindössze néhány lépésben:

- ❑ Regisztráció a **Nemzeti Cégnyilvántartási Hivatal**nál (ONRC)
  - ➢ Online portál: **www.onrc.ro**/**portal.onrc.ro**
- ❑ Személyes adatok, tevékenységi kör (CAEN kód), bejegyzett székhely megadása (tulajdonjog igazolása vagy bérleti szerződés szükséges)
- ❑ Megfelelő jogi forma kiválasztása

A kezdetek

1. lehetőség: ONLINE regisztráció

- ❑ Link: portal.onrc.ro
- ❑ Szükséged lesz: (1) digitális aláírásra (Romániában akkreditált szolgáltató által kiállított), (2) dokumentumok elektronikus másolataira (személyi igazolvány, székhely igazolása, aláírásminta)

2. lehetőség: SZEMÉLYES regisztráció

Menj el a megyei ONRC irodába, és vidd magaddal (1) a személyi igazolványodat vagy útleveledet, (2) a székhely igazolását (tulajdonjogi okirat, bérleti szerződés vagy tulajdonosi hozzájárulás), (3) az üzleti tevékenységed CAEN kódját (előtte ellenőrizd, hogy kell-e engedély a végzésükhöz), (4) az aláírásmintád (helyben is aláírható), (5) a szükséges ONRC nyomtatványokat (a pultnál is biztosítják őket, de előre is le- és kitölthetők).

Egyéb feladatok (mindkét esetben)

- ❑ Cégnévfoglalás (SRL/SA esetében) – az ONRC-nél vagy online elvégezhető
- ❑ Tőkebefizetés igazolása (SRL esetében min. 1 RON, bármely banknál befizetve)
- ❑ Alapszabály (SRL/SA esetében, ügyvéddel elkészítve vagy letöltött sablon alapján)
- ❑ ONRC díjakról szóló bizonylatok (kb. 100-150 RON PFA, 200-300 RON SRL esetében)
- ❑ CAEN kódok listája: **onrc.ro**

Időtartam: a benyújtás után **2-3 munkanapon belül** megkapod a CUI-val (egyedi azonosító kóddal) ellátott regisztrációs tanúsítványt

Fő vállalkozási formák Romániában

Persoană Fizică Autorizată (PFA)

- Egyéni vállalkozó/Felhatalmazott természetes személy
- Legjobb választás: szabadúszóknak, tanácsadóknak, kisebb volumenű tevékenységekhez
- Jellemzők:
  - Egyszerű és olcsó regisztráció (kb. 100-150 RON)
  - Korlátlan felelősség (a saját vagyonoddal felelsz)
  - Akár 3 főt is foglalkoztathatsz
  - Néhány CAEN kód esetében igazolni kell a jogosultságot

Fő vállalkozási formák Romániában

Întreprindere Individuală (II)

- Egyéni vállalkozás
- Legjobb választás: egy személy több tevékenységet irányít, vagy nagyobb volumenű a tevékenysége, mint a PFA esetében
- Jellemzők:
  - Egyetlen tulajdonos, nagyobb CAEN rugalmasság
  - Korlátlan felelősség (a saját vagyonoddal felelsz)
  - Akár 8 alkalmazottat is felvehetsz

Fő vállalkozási formák Romániában

Întreprindere Familială (IF)

- ❑ Családi vállalkozás
- ❑ Legjobb választás: családtagokkal működtetett vállalkozáshoz
- ❑ Jellemzők:
  - ❑ Legalább 2 családtag tulajdonos
  - ❑ Munka és nyereség megosztása a családon belül
  - ❑ Korlátlan felelősség (a családi vagyon a fedezet)
  - ❑ Akár 8 alkalmazottat is felvehetnek

Fő vállalkozási formák Romániában

Societate cu Răspundere Limitată (SRL)

- ❑ Korlátolt Felelősségű Társaság (Kft.)
- ❑ Legjobb választás: biztonságra és növekedésre vágyó vállalkozóknak
- ❑ Jellemzők:
  - ❑ A legnépszerűbb forma Romániában
  - ❑ Egy vagy több tag is alapíthatja
  - ❑ Korlátolt felelősségű (csak a befektetett tőkét kockáztatja)
  - ❑ Minimális alaptőke: 1 RON
  - ❑ Könyvelőt és egyéb formaságokat igényel
  - ❑ Osztalékadó: 8% + CASS (egészségügyi hozzájárulás, ha túllépik a küszöbértéket)

Fő vállalkozási formák Romániában

Societate pe Acțiuni (SA)

- ❑ Részvénytársaság
- ❑ Legjobb választás: nagyvállalatoknak, bankoknak
- ❑ Jellemzők:
  - ❑ Minimum 2 részvényes szükséges
  - ❑ Minimális alaptőke: 90 000 RON
  - ❑ Részvényekre osztott tőke (tőzsdén is jegyezhető)
  - ❑ Összetett struktúra: közgyűlés + igazgatótanács
  - ❑ Magasabb költségek és szigorúbb beszámolási kötelezettségek

Mit kell tudni az adózásról?

- **Mikrovállalkozási adó:** 1% a forgalomra (500 000 EUR alatt, minimum egy alkalmazottal)
- **Társasági adó:** 16% a nyereségre (ha a fenti indikátorok nem teljesülnek)
- **ÁFA:** 21%, 11% a kedvezményes kulcs – regisztráció szükséges, ha a forgalom nagyobb évente 300 000 RON-nál
- **Jövedelemadó** (PFA)**:**
  - Normă de venit (fix jövedelem alapján, tevékenységtől és megyétől függően) VAGY valós számítások (számviteli nyilvántartás alapján, nyereség = bevétel mínusz kiadások, adó = 10%)
  - Társadalombiztosítási hozzájárulások: CAS (25%) + CASS (10%) kötelező, ha a küszöbértékek felett van a vállalkozás

Hogyan lehet csökkenteni az adókat?

- **ÁFA-mentesség**
  - Ha az évi forgalmad nem éri el a 300 000 RON-t, nem kell ÁFA-alanyként regisztrálnod. Ez azt jelenti, hogy nem számítasz fel ÁFÁ-t, de nem is vonhatod le a költségeidből.
- **”Normă de venit” PFA**
  - Bizonyos tevékenységek esetén az adót fix jövedelemnorma alapján számítják (megyénként és CAEN-kódonként meghatározva). Ez gyakran olcsóbb és egyszerűbb, mint a valós jövedelem alapján fizetni. Limit: max. 25 000 EUR forgalom
- **Mikrovállalkozás** (SRL)
  - 250 000 euró alatti forgalom esetén a forgalom 1%-át (ha van alkalmazott) vagy 3%-át (ha nincs alkalmazott) fizetheted a 16%-os nyereségadó helyett. Ez egyszerű és kiszámítható, ha alacsonyak a költségeid.
- **Mentességek**
  - Bizonyos tevékenységek (oktatás, egészségügy, biztosítás, pénzügyi szolgáltatások) törvényileg mentesek az ÁFA alól.

Regisztrációk és egyéb kötelezettségek

- Kamarai regisztráció nem **kötelező** (eltérően Magyarországtól), de az **ONRC regisztráció** igen.
- Számviteli kötelezettségek
  - SRL: okleveles könyvelőt kell alkalmazni
  - PFA: a vállalkozó maga is vezetheti a könyvelését, vagy könyvelőt alkalmazhat
  - Ha nincs rendben a könyvelés = bírság + tevékenység megtiltása
- Helyi adók – a vállalkozás bejegyzésének helye (lakás, iroda, bérelt helyiség) a helyi építési és telekadó hatálya alá tartozik. Példa: ha otthonra regisztrálod a cégedet, a lakásodat részben átsorolhatják adózási szempontból.

Regisztrációk és egyéb kötelezettségek

- Speciális **engedélyek** – egyes tevékenységekhez:
  - Élelmiszerrel kapcsolatos → (állat-)egészségügyi engedély (DSV)
  - Szállítás → ARR engedélye
  - Orvosi szolgáltatások → Egészségügyi Minisztérium jóváhagyása
  - Tipp: **Ellenőrizd, hogy engedélyköteles-e a CAEN kód!**
- Üzleti bankszámla
  - Kötelező SRL/SA számára → szükséges a törzstőke befizetéséhez és a napi működéshez
  - Opcionális PFA számára → de ajánlott, különben a személyes és az üzleti pénzeszközök összekeveredhetnek

  A bankok gyakran kérik az ONRC tanúsítványt és a cégalapítási dokumentumokat számlanyitáskor.

ANAF – Országos Költségvetési Ügynökség

- ❑ România központi adóhatósága – az adók beszedéséért és a törvényeknek való megfelelés ellenőrzéséért felelős
- ❑ Fő eszköz: **SPV** – Spațiul Privat Virtual (Privát Virtuális Tér)

Itt nyújthatod be az adóbevallásodat, ellenőrizheted a kötelezettségeket, feltöltheted a szükséges dokumentumokat.

- ❑ Weboldal: **anaf.ro** – űrlapokat, útmutatókat és határidőket is tartalmaz

Példa: Ha PFÁ-t működtetsz, minden évben be kell jelentkezned az SPV-be az egységes bevallásod (Declația Unică) benyújtásához.

Számlázás, könyvelés és költségek

- 2024 óta az államnak nyújtott szolgáltatások (B2G) és bizonyos magas kockázati kategóriájú tevékenységek (alkohol, építőipar, gyümölcs-zöldség, elektronika stb.) esetén kötelező a **RO e-Factura**.
- Fokozatosan minden vállalkozás (és a B2B kategória is) felkerül a listára, ezért érdemes ellenőrizni az aktuális helyzetet a CAEN-kód alapján.
- A számlák feltöltése az **ANAF SPV platform**on keresztül történik. A bejelentkezéshez fiókra és digitális tanúsítványra van szükség.
- Információk és oktatóanyagok: **anaf.ro** → ”e-Factura” szekció

Példa: egy szállítmányozási vállalatnak e-Facturát kell kiállítania mind a közintézmények, mind a magánügyfelek számára

Számlázás, könyvelés és költségek

❑ **PFA**

Használhat **egyszeres könyvelés**t (a bevételek/kiadások manuális rögzítését), vagy megbízhat könyvelőt (ajánlott, ha magas a jövedelem, vagy ÁFA vonatkozik rá). A nyomtatványokat és bevallásokat online kell benyújtani az ANAF SPV-n keresztül.

❑ **SRL**

Kettős könyvelést kell használnia egy okleveles könyvelő foglalkoztatásával. A havi vagy negyedéves bevallások benyújtása az ANAF SPV-n keresztül (D100, D112, D300 stb.) történik, az éves pénzügyi kimutatások közzététele pedig az ONRC Bulletinben. **Jó tudni:** Az ANAF rendszeresen frissíti a nyomtatványokat → mindig ellenőrizd a legújabb verziókat!

Számlázás, könyvelés és költségek

- Regisztrációs díj az ONRC-nél:
  - Kb. 200-300 RON SRL esetén (beleértve a cégjegyzékbe vételt + a közzétételt)
  - Kb. 100-150 RON PFA/II/IF esetén
- Könyvelési szolgáltatások
  - PFA: 200-300 RON/hónaptól indul (a bonyolultságtól függően)
  - SRL: általában 500-1000 RON/hónap (ÁFA-val és bérszámfejtési szolgáltatásokkal)
- ANAF/RO e-Factura digitális tanúsítvány: kb. 200-300 RON/év (kötelező az online bejelentésekhez)

Legfontosabb tudnivalók

- ONRC = regisztráció
- ANAF = adók
- SPV = online portál minden bejelentéshez
- e-Factura = elektronikus számlázási rendszer

Interreg

Az Európai Unió társfinanszírozásával

GOVERNMENT OF ROMANIA

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

România - Magyarország

PROJEKT NEVE	Improving Networks and Services to Promote Innovative and Resilient Entrepreneurship (INSPIRE)
PROJEKT KÓD	ROHU00283
SZERZŐ(K)	Romániai Vállalkozásokért Egyesület (ROVE) Hálózat a Regionális Fejlesztésért Alapítvány (HÁRFA)
KÖZZÉTÉTEL DÁTUMA	2025. szeptember

A projektet az Európai Unió az Interreg Alapból támogatja, Románia és Magyarország társfinanszírozásával.
Az anyag tartalmáért a szerző(k) felelős(ek).

Köszönjük a figyelmet!

Jelen prezentáció tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját.